

Predikan i Kindaholms församling 2015 av Tobias Bäckström

Palmsöndagen

”Vägen till korset”

Sak 2:10-13

Fil 2:5-11

Joh 12:1-16

Ps: 104:1-4, 443, 398, 15

Det finns två personer som framträder i dagens evangelium. Två stycken som kontrasterar mot varandra. Det är Maria och Judas. Maria är den självutgivande, den som offrar sina besparingar för Jesus skull. Judas är den som vill komma åt samma besparingar för sin egen skull. Maria intog ödmjukt platsen vid Jesus fötter, Judas står mästrande ovanför dem bäge.

Maria gör ett stort offer. Om den här flaskan nardusbalsam kunde säljas för 300 denarer så betyder det att den var värd nästan lika mycket som en arbetares årslön. Maria måste ha sparat i många år för att kunna ha råd med den. Hon offrar något dyrbart för Jesus skull. Avstår något viktigt för egen del.

Judas Iskariot protesterar mot slöseriet. Att all denna dyrbara olja användas på en gång vid ett tillfälle. Till vad nytta?! Vilket vansinne!

En oväntad generositet blir i hans ögon slöseri. Han kan inte glädjas när en annan får en oväntad gåva. Inte ens när det är hans egen herre och mästare.

Nu var det ju Marias pengar som förslösades och inte Judas egna, så man kan ju tycka att han inte behövde bry sig. Men vi får en förklaring till Judas beteende. Han var en tjuv som brukade ta av den gemensamma kassan som han hade blivit anförtrodd. De andra litade på honom och han svek deras förtroende.

Jag tror att Judas var inne i en ond spiral. Stölderna var kanske små till att börja med, de andra fick naturligtvis inget märka. Men att ständigt gå och smussla med en sådan här sak inför de som stod honom närmast måste ha tårt på hans samvete och gjort honom avtrubbad.

Vid det här laget kan han inte ha haft något större förtroende för Jesus själv. Han verkar inte begripa att det han säger inte bara sårar Maria utan också är förolämpande mot Jesus själv. Om någon i vår närhet skulle få en dyrbar present, säger vi då: ”han är inte värd det, vilket slöseri, ge pengarna till någon annan där de gör nytta istället!” Naturligtvis inte, vi kanske *tänker* det, men är finkänsliga nog att inget säga.

Inte Judas dock och vi som har facit, vi vet ju att det inte kommer dröja många dagar innan han är så trött på Jesus att han bestämmer sig för att förråda honom för pengar.

Judas gör något som många idag är experter på: han moraliserar och insinuerar. ”Varför sålde ”man” inte oljan?” säger han. Han nämner inte Maria med syftar naturligtvis på henne. Utan att direkt peka ut henne, är det ändå just det han gör.

Och så ställer han hennes önskan att göra ett stort offer för Jesus mot att hjälpa de fattiga. Som om det ena behövde utesluta det andra. Marias osjälviska och kärleksfulla handling blir

ett sätt för honom att framhäva sig själv: ”Tänkte ni inte på de fattiga, det gjorde minsann jag!” Ska man hårdra Judas resonemang skulle alla i huset avstå från allt utom nödvändig mat och ge resten åt de fattiga. Det finns ju ingen gräns för hur mycket man kan ge, behovet är oändligt om man så vill.

Vi ser ju hur den synliga fattigdomen som tidigare var begränsat till andra delar av världen, nu också letar sig hit till vårt land. Hur mycket ska vi ge till tiggarna utanför våra matbutiker? Ska vi ge något över huvudtaget? Eller ska vi ge till organisationer som hjälper på andra sätt? Jag menar att vi måste kunna komma fram till olika slutsatser här, utan att vi moraliserar eller fördömer varandra. De fattiga får inte användas för att framhäva vår egen förträfflighet som Judas gjorde.

Maria är uppfylld av kärlek till Jesus och hon vill visa denna så tydligt som möjligt. Hon vill att alla ska se och förstå hur mycket hon älskar honom. Och då kommer hon på sin flaska med nardusbalsam som hon hade sparat i gömmorna. Naturligvis, hur skulle hon bättre kunna manifesteras kärleken än att smörja Jesus fötter med den oljan.

Det är så att när man av kärlek till Jesus gör ett stort offer så kan det man gör vara av större betydelse än vad man själv förstår. Och när Maria gjorde det här offret var det en handling som hade en mycket större och djupare betydelse än hon själv förstod.

Vi säger ju att Jesus är Messias. Messias betyder den smorde. I det gamla förbundets tid smordes kungarna vanligtvis i samband med deras kröning. Vi kan läsa om hur David smordes till kung av profeten Samuel.

Förra söndagen var det jungfru Marie bebådelse och då berättade ju ängeln att Jesus skulle härska på sin fader Davids tron. Jesus skulle alltså vara kung, en kung i Davids efterföljd. Men en person måste ju smörjas till kung för att bli kung, i Jesus fall särskilt som han dessutom gjorde anspråk på att vara just Messias. Hur skulle detta då gå till? Vem skulle smörja honom?

Ja, utan att veta det är det just detta som Maria gör. Här och nu smörjer hon Jesus till kung, här blir han Messias, den smorde. Och det är viktigt att smörjelsen sker nu, precis innan intåget i Jerusalem. När Jesus rider in i Jerusalem så är det som kung som han gör detta. Han sätter sig på en åsna för att anspela på ett citat hos profeten Sakarja: ”Se din konung kommer till dig.” Folket viftar med palmkvistar och sjöng sitt hosianna-rop: ”Välsignad är han som kommer i Herrens namn, han som är Israels konung.” Och märk väl: Jesus gör inget för att tysta ner dem, han tar emot deras hyllningar på ett självklart sätt. Han avvisar dem inte, lika lite som han avvisade Maria när hon smorde honom till detta, bägge dessa handlingar hör samman.

Tidigare hade Jesus bett sina följeslagare att ligga lågt med att han är Messias, Guds son. ”Sprid det inte”, hade han sagt. Tiden var inte mogen för det - då. Nu är det annorlunda, nu är tiden inne, nu är han verkligen Messias, konungen. Det är som din och min kung han gör entré i Jerusalem. Och vi får ta emot honom, släppa in honom i våra hjärtan som vår frälsare, kung och Messias.